

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

(Course Plan)

عنوان درس : روشهای آموزش بالینی

گروه فراگیر : کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی ترم ۳

نیمسال: اول

نام استاد : دکتر بصیری، دکتر بلوچی

تعداد واحد : ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)

پیشنیاز : ندارد مکان ارائه: دانشکده پرستاری کلاس....

شرح درس:

در این درس روش های آموزش، اصول یاددهی یادگیری و عوامل موثر بر هر یک، مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. هر دانشجو برنامه های آموزشی را برای مددجویان و خانواده های آنها، کارکنان پرستاری شاغل در بالین و سایر فراگیران، طبق الگوی تعیین شده، تهیه و علاوه بر ارائه کتبی، به صورت عملی اجرا و ارزشیابی می کند.

هدف کلی درس:

ارتقاء دانش و کسب مهارت های تدریس، برنامه ریزی آموزشی، طراحی مطلوب و استاندارد آموزش به سطوح مختلف فراگیران اعم از مددجویان و خانواده آنها، کارکنان پرستاری شاغل در بالین و سایر فراگیران شامل دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد و همچنین ارزشیابی نحوه آموزش ارایه شده

اهداف ویژه:

از دانشجوی عزیز انتظار می رود که در پایان این درس بتواند:

- ۱- مفاهیم آموزش و یادگیری را تعریف نموده، اجزاء اصلی فرآیند آموزش را بیان کرده آن را با فرآیند پرستاری مقایسه کند.
- ۲- اصول و نظریه های یادگیری را با توجه به مکاتب مربوطه و کاربردهای آموزشی آنها توضیح دهد.
- ۳- حیطه های سه گانه یادگیری و سطوح مختلف آنها را توضیح داده، اهداف مناسبی در سطوح مختلف حیطه شناختی تدوین کند.
- ۴- تمایز روش ها و الگوی های تدریس را توضیح داده، مراحل روش های سخنرانی، ایفای نقش و الگوی پیش سازماندهنده را تبیین نماید.
- ۵- انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را توضیح داده، اهمیت استمرار ارزشیابی آموزشی و بازخورد نتایج آن به مددجو را بیان کند.
- ۶- مدل های ارزشیابی را نام ببرد. نحوه انجام ارزشیابی را طراحی کند.
- ۷- ارزشیابی را به درستی اجرا نماید. نتایج ارزشیابی را تحلیل و تفسیر نماید.
- ۸- تعریفی از مواد آموزشی بیان نماید و انواع مواد آموزشی توضیح دهد.
- ۹- اجزای مواد آموزشی را تشریح نماید و روش های انتخاب مواد آموزشی را شرح دهد.
- ۱۰- تعریف بزرگسالی را بیان نموده و مفهوم آموزش به بزرگسالان را شرح دهد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

۱۱- ویژگیهای آموزش به بزرگسالان را بیان نموده و انواع آموزش به بزرگسالان بر اساس موضوع را توصیف نماید.

۱۲- طبقه بندی آموزش به بزرگسالان را بیان نماید و اصول آموزش به بزرگسالان را شرح دهد.

۱۳- موانع آموزش به بزرگسالان را بیان نموده و روشهای آموزش به بزرگسالان را توضیح دهد.

۱۴- الگوهای آموزش و فرآیند آموزش به کارکنان را شرح دهد.

۱۵- دلایل نیاز به آموزش کارکنان را بیان نماید. اهداف آموزش سازمانی را شرح دهد. طراحی و برنامه ریزی برای آموزش کارکنان را

بیان نماید

۱۶- نیازهای یادگیری را تعیین نموده، ویژگی های فراگیران را شرح دهد.

۱۷- انگیزش را توضیح دهد و چگونگی تبعیت از رفتارهای بهداشتی توسط فراگیران را بیان نماید.

جدول طراحی پیشگام تدریس

جلسه	موضوع	استاد درس	اهداف جلسات
اول	معارفه- ارزشیابی آغازین - تبیین انتظارات ضرورت و جایگاه آموزش در نظام سلامت و مبانی قانونی و اخلاقی فرآیند آموزش، مفاهیم آموزش در ارتباط با مددجو (فرد، جامعه، خانواده و گروه) را با ذکر تفاوت آنها	دکتر بصیری	در پایان این جلسه از دانشجو انتظار می رود که: مفاهیم آموزش، تدریس و یادگیری و انواع آن را تعریف نموده و وجه آنها را از یکدیگر افتراق دهد. جایگاه آموزش و ارتقای سلامت در نظام سلامت را تبیین نماید مبانی قانونی و اخلاقی فرآیند آموزش را توضیح دهد.
دوم	ادامه فرایند آموزش به مددجو، عوامل موثر بر یاددهی و یادگیری، اصول و مهارت های تدریس (ارزشیابی تشخیصی)	دکتر بصیری	آموزش به مددجو را تعریف کند. عوامل موثر بر فرایند یاددهی یادگیری را شرح دهد. اصول و مهارت های قبل تدریس را شرح دهد. مهارت های ضمن تدریس را بیان ند. انواع تلخیص را شرح دهد.
سوم	نظریه های یادگیری	دکتر بصیری	اصول یادگیری را با توجه به نیازهای فراگیر توضیح داده، قوانین و موانع آن را برشمارد. نظریه های رفتارگرایان و کاربردهای آموزشی آنها در آموزش به فراگیران را توضیح دهد.
چهارم	ادامه نظریه های یادگیری انگیزش، سواد سلامت و نقش آن در آموزش بزرگسالان	دکتر بصیری	نظریه های شناخت گرایان و کاربردهای آموزشی آنها در آموزش به فراگیران را توضیح دهد. نظریه های ساخت گرایان و کاربردهای آموزشی آنها در آموزش به فراگیران را توضیح دهد. انگیزش را توضیح دهد عوامل مرتبط با تبعیت از رفتارهای بهداشتی توسط فراگیران را بیان نماید. نقش سواد سلامت را در آموزش بزرگسالان شرح دهد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

حیطه‌های سه گانه یادگیری را توضیح دهد. سطوح مختلف حیطه های یادگیری را نام ببرد. اهداف مناسبی در سطوح مختلف هر حیطه تدوین کند. اصول نیازسنجی را بیان کند. روش های انجام نیازسنجی را ذکر نماید. نیازهای یادگیری را تعیین نماید. ویژگی های فراگیران را شرح دهد.	دکتر بلوچی	حیطه های یادگیری، نیازسنجی در آموزش سلامت ویژگی های فراگیران، نیازهای یادگیری، سطوح تکامل	پنجم
تعریفی از مواد آموزشی بیان نماید انواع مواد آموزشی توضیح دهد. اجزای مواد آموزشی را تشریح نماید. روش های انتخاب مواد آموزشی را شرح دهد	دکتر بلوچی	مواد آموزشی و تکنولوژی در آموزش سلامت	ششم
آموزش فردی و چهره به چهره را توضیح دهد. نحوه آموزش در گروه های کوچک (بحث گروهی) را بیان نماید. آموزش در گروه های بزرگ را با گروه ها کوچک مقایسه نماید. مزایا و معایب هر یک از روش های مرسوم آموزش به مددجو نظیر سخنرانی و کارگاه، کنفرانس، سمپوزیوم، پانل، کنگره، فوروم را شرح دهد.	دکتر بصیری	کاربرد روش ها و الگوی های تدریس در آموزش مددجو (روشهای آموزش سنتی)	هفتم
آموزش در شبکه های مجازی (گروه، کانال، کلاس مجازی، ویدیو کنفرانس) آموزش با کامپیوتر به صورت آفلاین با سی دی و نرم افزار اصول طراحی صحیح پاورپوینت را شرح دهد. اصول طراحی سی دی آموزشی را بیان نماید. اصول گزارش صبحگاهی، آموزش سرپایی، راند بالینی، گراند راند را شرح دهد.	دکتر بصیری	ادامه انواع روش تدریس (روش های آموزش نوین) مفهوم آموزش مادالعمر و رویکرد های نوین آموزشی و تکنولوژی در آموزش سلامت	هشتم
تدوین طرح درس دوره و جلسه تدوین نماید. تدوین صحیح اهداف کلی، میانی و رفتاری را به طور صحیح تدوین نماید. روش تهیه محتوا، زمان بندی، اجرا و ارزشیابی برنامه آموزشی را بیان کند.	دکتر بلوچی	برنامه ریزی آموزشی (ارزشیابی تکوینی)	نهم
مدل های ارزشیابی را نام ببرد. انواع ارزشیابی پیشرفت تحصیلی را توضیح دهند. اهمیت استمرار ارزشیابی آموزشی و باز خورد آن به مددجو را بیان کنند. روش های ارزشیابی حیطه شناختی را توضیح دهد. نحوه انجام ارزشیابی را طراحی کند. ارزشیابی را به درستی اجرا نماید. نتایج ارزشیابی را تحلیل و تفسیر نماید.	دکتر بلوچی	انواع ارزشیابی در آموزش سلامت ارزشیابی حیطه شناختی / تحلیل و تفسیر نتایج ارزشیابی	دهم
روش های ارزشیابی حیطه روانی حرکتی را شرح دهد. روش های ارزشیابی حیطه عاطفی را توضیح دهد.	دکتر بلوچی	ارزشیابی حیطه روانی حرکتی و عاطفی	یازدهم
مراحل تدوین سناریو آموزش به مددجو را شرح دهد.	دکتر بلوچی	تدوین سناریو	دوازدهم
ایفای نقش معلمی در کلاس درس واقعی یا کارگاه آموزشی ویژه کارکنان	دانشجویان	اجرای برنامه آموزشی برای دانشجویان / کارکنان	سیزدهم
ایفای نقش معلمی در کلاس درس واقعی یا کارگاه آموزشی ویژه کارکنان	دانشجویان	اجرای برنامه آموزشی برای دانشجویان / کارکنان	پهاردهم
ایفای نقش معلمی در کلاس درس واقعی یا کارگاه آموزشی ویژه کارکنان	دانشجویان	اجرای برنامه آموزشی برای دانشجویان / کارکنان	پانزدهم
ایفای نقش معلمی در کلاس درس واقعی یا کارگاه آموزشی ویژه کارکنان	دانشجویان	اجرای برنامه آموزشی برای دانشجویان / کارکنان	شانزدهم
ایفای نقش معلمی در کلاس درس واقعی یا کارگاه آموزشی ویژه کارکنان	دانشجویان	اجرای برنامه آموزشی برای دانشجویان / کارکنان	هفدهم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

هیجده م	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	دانشجویان	۱- بیمار فرضی یا واقعی جهت تدوین سناریوی تدریس انتخاب نمایند. ۲- سناریوی تدریس را به صورت پروژه عملی برای بیمار انتخاب شده خویش تدوین و ارائه نمایند. ۳- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۴- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
نوزدهم	اجرای عملی سناریوی آموزش به مددجو	دانشجویان	۱- بیمار فرضی یا واقعی جهت تدوین سناریوی تدریس انتخاب نمایند. ۲- سناریوی تدریس را به صورت پروژه عملی برای بیمار انتخاب شده خویش تدوین و ارائه نمایند. ۳- هریک از دانشجویان سناریوی تدوین شده خویش را به طریقه ایفای نقش بصورت عملی اجرا نمایند. ۴- اجرای آموزش به مددجوی سایر دانشجویان هم گروه را نقد نمایند.
بیستم	ارزشیابی تراکمی	دکتر بصیری، دکتر بلوچی	تشخیص پیشرفت تحصیلی دانشجو

روش تدریس: سخنرانی - اکتشافی - ایفای نقش

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجو:

- ۱- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس درس حاضر باشند.
- ۲- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی در کلاس حاضر شده و مکلف به شرکت فعال در مباحث درسی می باشند.
- ۳- هر دانشجو مکلف به تدوین یک سناریوی آموزش به مددجو بر اساس اصول گفته شده در کلاس است.
- ۴- هر دانشجو می بایست نسبت به اجرای سناریوی آموزش به مددجوی خود به روش ایفای نقش اقدام نماید.
- ۵- هر دانشجو مکلف به نقد اجرای آموزش سایر دانشجویان همتا بر اساس ابزار ارزیابی مربوطه و ارائه بازخورد مناسب می باشد.
- ۶- هر دانشجو می بایست یک برنامه آموزشی را برای یک گروه دانشجویان ترجیحا مقطع کارشناسی یا کارکنان طبق الگوی تعیین شده تهیه و علاوه بر ارائه کتبی بصورت عملی اجرا و ارزشیابی کند.

روش ارزشیابی دانشجو:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم در کلاس و شرکت فعال در مباحث درسی و نقد آموزش همتایان	۱۰٪	۲
۲	تدوین و اجرا و ارزشیابی برنامه آموزشی به دانشجویان / کارکنان	۱۵٪	۳
۳	تحلیل و تفسیر نتایج ارزشیابی	۵٪	۱
۴	تدوین و اجرای سناریوی آموزش به مددجو	۲۰٪	۴
۵	آزمون تراکمی	۵۰٪	۱۰
جمع		۱۰۰٪	۲۰

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

منابع مطالعه :

- ۱ - اسدی نوقابی ، احمد علی . «فرآیند یادگیری و اصول آموزش به بیمار » تهران : نشر بشری . آخرین چاپ.
- ۲ - آقازاده ، محرم « تاکتیکها و فنون تکنولوژی آموزشی » تهران : نشر سحاب . آخرین چاپ.
- ۳ - جویس ، ویل « الگوهای تدریس ۲۰۰۰ » محمد رضا بهرنگی (مترجم) . آخرین چاپ.
- ۴ - سیف ، علی اکبر « روشهای سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی » تهران : انتشارات دوران . آخرین چاپ.
- ۵ - صابریان ، معصومه . چگونه طرح درس بنویسیم ؟ آخرین چاپ.
- ۶ - صفوی ، امان ا... « کلیات روشها و فنون تدریس » تهران : انتشارات معاصر . آخرین چاپ.
- ۷ - عبدالعلیان ، معصومه . روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری . دانشگاه علوم پزشکی بابل . آخرین چاپ.

منابع برای مطالعه بیشتر :

- ۸ - معزی ، داریوش ریزابی ، ناهید « اصول و روشهای آموزش به بیمار » مشهد . مشر سخن کستر . آخرین چاپ.
- ۹ - ملکولم . کرایک «تحلیل نیازهای یادگیری» زهرا سادات مکانی (مترجم) . تهران : معاونت آموزشی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، آخرین چاپ.
- ۱۰ - هرگنهان ، السون . «مقدمه ای بر نظریه های یادگیری » علی اکبر سیف (مترجم)نشر داوران. آخرین چاپ.
- 11 - Redman, B.klug. "the practice of patint education". Ninth Edition, St. louis: Mosby. (last Edidion).
- 12- Roy, C. Bertelmo, J. etal." Patient Teaching made incredibly easy". Springhouse corp, pensilvania. (last Edidion).
- 13- Springhouse Crop. "patient teaching refrence manual ". pensilvania:lippincot willams & winking. (last Edidion).
- 14-Bastables S. Nurse as Educator; principls of teaching and learning for nursing practice. Massa chesetts: Jones and Bartlett publishers;2013
- 15-keating s b Curriculum Development and Evaluation in Nursing,Philadelphia: Lipincott Williams & Wilkins.(last edition)
- 16-Borich. G.D. Effective teaching methods. Last edition